

Søknads- og spørreskjema om etablering av DE UTROLIGE ÅRENEs Skole- og barnehageprogram i organisasjonen/ kommunen

Skjema fylles ut og signeres av leder ved _____

Vi er glade for å bistå med å etablere De utrolige årenes (DUÅ) Skole- og barnehageprogram i din organisasjon. Som en del av DUÅs kvalitetssikring har vi utviklet et spørreskjema som hjelper oss med å avgjøre om din organisasjon har de rammebetingelsene som er nødvendige for etablering av programmet på en vellykket måte.

Forskning i originalkulturen har vist at Teacher Classroom Management Program (TY TCM) bidrar til å styrke de ansattes kompetanse i klasse- og gruppeledelse, øke barns sosiale kompetanse, samt forebygge og redusere atferdsproblemer (Webster-Stratton, Reid & Hammond, 2001, 2004)¹.

DUÅ i Norge er i gang med en tilsvarende evalueringsstudie av Skole- og barnehageprogrammet. DUÅ Skole- og barnehageprogram evalueres gjennom et forskningssamarbeid mellom Regionalt kunnskapsenter for barn og unge (RKBU Nord/UIT)) og Regionalt kunnskapsenter for barn og unge (RKBU Midt-Norge/NTNU). Det samles inn data pre (før opplæring) og post (etter opplæring) fra skoler og barnehager i hele landet der programmet tas i bruk. Effekt på klasseroms-/gruppeledelse, atferdsvansker, internaliserte vansker og oppmerksomhetsvansker, sosial kompetanse, pedagog-barn relasjon, og foreldresamarbeid undersøkes. Forskningsperioden vil pågå i tidsrommet 2009 – 2014. Evalueringen finansieres av Helsedirektoratet. **Etter at datainnsamlingen avsluttes juni 2014 skal fortsatt programmet fra høst 2014 gis som fullintervensjon i skoler og barnehager.** Analyser av datamaterialet er allerede påbegynt og fremtidige publikasjoner på forskningsresultater vil derfor bare knyttes til fullintervensjons implementering av programmet.

Før du fyller ut spørreskjemaet anbefaler vi at du besøker DUÅ hjemmeside: www.dua.uit.no Her finnes informasjon om ulike DUÅ programmer, opplæring av gruppeledere, sertifisering, driftskostnader og ressursbruk ved etablering av DUÅ, samt artikler om evalueringsresultater. For ytterligere informasjon anbefaler vi at du besøker programutviklers hjemmeside www.incredibleyears.com

Nedenfor følger en kort introduksjon om DUÅ Skole- og barnehageprogram som bør leses før du svarer på spørsmålene nedenfor. Målet ved Skole- barnehageprogrammet er å styrke ansattes kompetanse i forebygging og håndtering av atferdsproblemer i skole og barnehage, styrke samarbeidet mellom skole/barnehage og hjem, samt hvordan motivere slik at barn kommer i læringsposisjon. Programmet styrker ansattes kompetanse i klasserom-/gruppeledelse, inklusive ulike proaktive læringstilnærminger. Som ved Foreldreprogrammet, innledes Skole- og barnehageprogrammet med relasjonsstyrkende strategier mellom voksne og barn og mellom skole/barnehage og hjem. Dette oppfølges av

¹a) Webster-Stratton, Reid & Hammond, (2001): Preventing conduct problems, promoting social competence: A parent and teacher training partnership in Head Start. *Journal of Clinical Child and Adolescent Psychology*, 30 (3), 283 – 302.

b) Webster-Stratton, Reid & Hammond, (2004): Treating children with early onset conduct problems: Intervention outcomes for parent, child and teacher training. *Journal of Clinical Child Psychology*, 33 (3), 105 – 124.

forebyggende strategier som hvordan få og holde på barns oppmerksomhet, hvordan bruke ansattes oppmerksomhet til å regulere barns atferd og hvordan skape ro i overgangssituasjoner. Ansatte øves i å anvende positive strategier på hensiktsmessige måter og hvordan benytte belønningssystemer planlagt og spontant for å hjelpe barn til å lære. Videre hjelpes ansatte til å utarbeide atferdsplaner hvor strategier som gjennomgås på kursdager/workshop benyttes. Strategier for grensesettings introduseres først når tilstrekkelig grad av positive strategier er etablert. Deretter hjelpes ansatte til å bygge opp konsekvenshierarkier i forhold til alvorlige utageringer og vold. Kurset er praktisk oppbygd med bruk av DVD-vignetter, diskusjoner, praktiske øvelser og gruppe-/hjemmeoppgaver.

DUÅ Skole- og barnehageprogram er et forebyggingsprogram som retter seg mot barn i alderen 3 – 8 år. DUÅ Norge har valgt å implementere programmet som et universalforebyggende tiltak, som også er i tråd med helse- og utdanningsmyndighetenes signaler. Som universalforebyggende tiltak skal programmet gis som fullintervensjon (også omtalt som skole- og barnehageomfattende implementering), dvs. at hele ansatte grupper i skoler og barnehager mottar opplæring i programmet samtidig.

Opplæring gitt som fullintervensjon i skolen innebærer at alle ansatte 1. – 3. klassetrinn, inkludert ansatte i SFO eller i AKS og rektor, mottar felles opplæring. Opplæring i skolen kan også gis til alle ansatte 1. – 7. klassetrinn, men med tilpasninger til 4. – 7. klassetrinn.

Opplæring gitt som fullintervensjon i barnehagen og skolen innebærer at alle ansatte, inkludert rektor/ styrer, mottar felles opplæring

- All opplæring i skoler og barnehager skal starte på høsten i forbindelse med oppstarten av et skole- eller barnehageår og avslutter opplæringen i løpet av våren etter.
- Opplæringen består av 6. hele kursdager/workshops som gjøres i løpet av et skoleår.
- Hver kursdag er 7. timer. Dette utgjør totalt 42. timer² over en periode på 8. – 10. måneder.
- Kursdager/workshop bør ikke ha flere enn 20. deltagere for å kunne gjennomføre diskusjoner, øvelser og møte individuelle behov. Dersom skolen eller barnehagen har flere ansatte og derfor må bruke lengere tid på å gi opplæring til hele ansatte gruppen, avtales dette med DUÅ kontoret.

Mellom- og oppfølgingsveiledninger må gis i tråd med «Manual for mellom- og oppfølgingsveiledninger i Skole- og barnehageprogrammet».

Mellomveiledningene innebærer á 3,5 timer/halv dag («på stedet veiledninger») mellom hver kursdag/workshop og skal sikre at ansatte blir god til å bruke kunnskapene/strategiene/ferdighetene som har vært tema for den foregående kursdagen/workshopen.

Skolen/barnehagens ledelse må legge til rette for at ansatte får arbeidet med hjemmeoppgaver, planarbeid og praktiske øvelser i arbeidstiden mellom kursdagene/workshopene.

Oppfølgingsveiledningene innebærer 7. veiledninger á 3,5 timer/ halv dag («på stedet veiledninger») og gis etter endt grunnopplæring over en 2 års periode og skal styrke og sikre integrering og bruk av alle elementene i programmet, samt sikre en økende selvstendighet i bruk og vedlikehold av programmet i den aktuelle skolen/SFO/barnehagen.

² Kursdager/workshops kan også gis som halve dager, f. eks. som 12 halve kursdager/workshops eller som f. eks. tre hele kursdager/workshops og 6 halve kursdager/workshops. Det totale antall opplæringstimer for hver opplæringsgruppe skal samlet sett utgjøre 42 timer, samt at alle temaer i manual dekkes tilstrekkelig i tråd med gitte kriterier (The Teachers and Children Series – Promoting Positive Academic and Social Behaviors).

DUÅ Skole- og barnehageprogram kan kombineres med Dinosaurskole i klasserom og/eller Dinosaurskole i smågruppe.

Dinosaurskolen skal styrke barns sosiale- og emosjonelle kompetanse og redusere aggressiv og regelbrytende atferd. Loeber (1990)³, Kazdin (1995)⁴, og andre har pekt på at barn med atferdsforstyrrelser gjenkjenner færre følelser hos seg selv og andre, har svakere sosiale ferdigheter og har en tendens til å attribuere skyld til andre. Det er av stor betydning å øke emosjonell bevissthet hos disse barna gjennom at de styrkes i å identifisere egne følelser, kjenne igjen følelser hos andre, og få et mer tolerant og empatisk forhold til andre.

Dinosaurskolen legger også vekt på å stimulere ønsket om å tilegne seg lese- og skriveferdigheter og å styrke barnas selvbylde. Programmet er praktisk orientert og gjennomføres ved bruk av lek, rollespill, dukker, DVD og diskusjoner. Barnas sosiale ferdigheter utvikles ved at de øver på å vente på tur, stille spørsmål, dele med andre og gi komplimenter. Dinosaurskolen tar sikte på å øke barns beredskap til å bruke strategier for selvkontroll, hensiktsmessig problemløsning og sinnemestring, for derigjennom å redusere trass, aggresjon og andre relaterte atferdsproblemer som ulydighet, avvising av jevnaldrende, mobbing, stjeling og lyving.

Dinosaurskoleprogrammene kan tilbys til skoler/barnehager som allerede har gjennomført godkjent grunnopplæringen i Skole- og barnehageprogrammet. Skoler og barnehager som ønsker å gå i gang med opplæring i Dinosaurskole i klasserom/barnehage og/eller Dinosaurskole i smågruppe skal søke DUÅ implementeringskontor om dette på eget søknadskjema. Oppfølgingsveiledningene etter endt grunnopplæring i Skole- og barnehager planlegges parallelt med oppstart av ny opplæring i Dinosaurskole i klasserom/barnehage og/eller Dinosaurskole i smågruppe. Fremdriftsplan for oppfølgingsveiledninger og ny opplæring må fremgå i søknad til DUÅ implementeringskontor.⁵ Kontakt kontakt@deutroligearene.uit.no for mer informasjon.

Undersøke behov og målpopulasjonen

De første spørsmålene omhandler hvorvidt organisasjonen opplever å trenge DUÅs Skole- og barnehageprogram.

1. Hvorfor søker organisasjonen om å etablere DUÅ Skole- og barnehageprogrammet? (for eksempel nærvær av risikofaktorer, behovsanalyse, mange henvisninger, eller annet) Vær vennlig og beskriv:

2. Hvem vil organisasjonen rette tiltaket inn mot?

Barnehager. nei ___ ja ___

Skoler 1.-3. klassesetrinn. nei ___ ja ___

Skoler 1.- 7. (DUÅ må tilpasses 4.- 7. klassesetrinn). Nei ___ ja ___

³ Loeber, R.(1990): Development and risk factors of juvenile antisocial behavior and delinquency. Clinical Psychology Review, 10, 1-41.

⁴ Kazdin, A.E. (1995): Child, parent, and family dysfunction as predictors of outcome in cognitive-behavioral treatment of antisocial children. Behavior research and Therapy, 33, 271-281.

⁵ DUÅ anbefaler at oppstart av Dinosaurskole i klasserom/barnehage og/eller Dinosaurskole i smågruppe skjer cirka 1. år etter gjennomført grunnopplæring i Skole- og barnehageprogrammet. Dette for å forankre grunnopplæringen i Skole- og barnehageprogrammet gjennom oppfølgingsveiledningene før man går i gang med ny opplæring i Dinosaurskole i klasserom/barnehage og/eller Dinosaurskole i smågruppe.

Hvorfor? _____

3. Hvilken populasjon (målgruppe) vil organisasjonen tilby programmet til?

- Universal forebygging (til alle skoler og barnehager)
 Selekterte (utvalgte) grupper (forebygging eller høy – risikopopulasjoner)
 Indikert forebygging (skoler og barnehager som opplever å ha mange barn som viser begynnende atferdsproblemer eller som er i særskilt risiko for utvikling av atferdsproblemer)
 Behandling til barn som er eller vil kunne bli diagnostiserte, eller til lærere som arbeider med diagnostiserte barn.

Hvorfor? _____

4. Ut i fra spørsmål om behov for DUÅ i organisasjonen og det at organisasjonen/ kommunen nå velger å gå i gang med skole- og barnehageprogrammet spør vi:

Kan det vises til en fremdriftsplan eller opplæringsplan for implementering av skole- og barnehageprogrammet?

___ ja.

Tilfredsstill De Utrolige Årene organisasjonens målsetninger og filosofi?

5. Hva er organisasjonens tre viktigste målsetninger?

6. Har organisasjonen gjort seg kjent med De Utrolige Årenes hjemmesider og overordnede målsetninger? ___ ja ___ nei

7. Har organisasjonen vært i kontakt med DUÅ kontoret (i Tromsø) i forbindelse med etablering av DUÅ eller drøftet etablering av DUÅ med noen andre innenfor DUÅ (utdannede gruppeledere/mentorer, trener, etc)?

Kontaktet DUÅ kontoret ___ ja ___ nei

Kontaktet andre innenfor DUÅ ___ ja ___ nei

Hvis ja, hvem: _____

8. Hva er organisasjonens faglige tilnærming/tenkning når det gjelder følgende: (sett ring rundt det som passer).

Foreldrene bør involvere seg i barns aktiviteter og skolearbeid gjennom å delta i lek og hjemmelekser sammen med barna sine.

Sterkt uenig

Sterkt enig

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Ansatte i skoler og barnehager bør bruke belønninger på en aldersadekvat måte for å motivere barn med atferdsproblemer.

Sterkt uenig					Sterkt enig
1	2	3	4	5	

Fagfolk som bruker en samarbeidstilnærming til foresatte og som aktivt involverer foreldre å lage målsetninger og å bidra til løsninger bruker effektive læringsmetoder.

Sterkt uenig					Sterkt enig
1	2	3	4	5	

Grensesetting som involverer tenkepause eller nedroingsstrategier er en effektiv tilnærming til aggressiv atferd

Sterkt uenig					Sterkt enig
1	2	3	4	5	

Avklare organisasjonens interesse og menneskelige ressurser til å levere De Utrolige Årene

Den enkelte fagperson kan ha et stort ønske om å kunne tilby DUÅ, men uten administrativ og politisk støtte og forankring er det vanskelig å etablere programmet på en vellykket måte. På tilsvarende måte kan ledere ønske å tilby DUÅ, men de kan bare lykkes hvis fagpersoner er motiverte og ønsker å lære seg å utøve programmet. Derfor er det viktig at organisasjonen har en felles forståelse for hva som kreves for å kunne gå i gang og drive DUÅ.

9. Hvilke type organisasjon skal tilby De Utrolige Årene?

- a. PPT (Pedagogisk psykologisk tjeneste)
- b. Helsestasjon
- c. Familiesenter
- d. Barneverntjeneste (kommunal)
- e. Statlig Familie- og Barneverntjeneste (Bufetat)
- f. RBUP (Regionsenter for barn og unges psykiske helse)
- g. Universitetsklinikk
- h. Familievernkontor
- i. Andre, spesifiser: _____

10. Hvor mange barn utgjør organisasjonens nedslagsfelt

- 0 - 3 år
- 3 - 9 år
- 9 - 12 år

Ca 2 % av barnebefolkningen i Norge har alvorlige atferdsproblemer og trenger behandling (BUP eller spesialisthelsetjenesten). Ca. 5 % av barnebefolkningen har begynnende og moderate atferdsproblemer eller er i særskilt risiko (sårbarhet) for utvikling av atferdsproblemer. Med utgangspunkt i dette kan man beregne ca. antall barn som vil komme til å trenge behandling eller hjelp fra forebyggende innsatser i organisasjonens nedslagsfelt. For å kunne tilby De Utrolige Årenes Skole- og barnehageprogram til skoler og barnehager i din organisasjon,

behøves minimum 3 gruppeledere. Dette for å kunne imøtekomme normale personalreduksjoner som sykdom, svangerskap, permisjon, oppsigelser, etc.

11. Tatt i betraktning antall skoler og barnehager som ønsker eller kan ha behov for De Utrolige Årene, hvor mange gruppeledere ønsker dere at skal få opplæringen? Ant: _____

12. Hvordan vil du beskrive kommunen(e)/distriktet som organisasjonen betjener?

___ a. Distriktskommune

___ b. Småby/tettsted

___ c. Storby

13. Antyd prosentandelen av forskjellige kulturer representert i området dere betjener:

___ etnisk norsk

___ samisk

___ kvensk

___ finsk

___ vestlig fremmedkultur (europeisk/amerikansk)

___ afrikansk

___ arabisk

___ andre (spesifiser) _____

14. Hvor mange terapeuter/ helsearbeidere/ sosialarbeidere er det i din organisasjon?

15. Hvordan fikk dere vite om DUÅ?

16. Hvordan er det planlagt at implementeringen av DUÅ i din organisasjon skal finansieres?

(merk av alle aktuelle)

___ offentlig rammefinansiering (kommune/stat)

___ refusjon fra NAV

___ tilskuddordninger (fra helseforetak, stat, kommune)

___ privat finansiert

___ midler fra forskningsråd, legater, stiftelser, etc.

___ andre (spesifiser) _____

17. Hvor motivert og støttende er organisasjonens leder (e)/ til å tilby DUÅ?

Lite	Nøytralt			Meget
1	2	3	4	5

18. Hvor stor prosentandel av de ansatte i organisasjonen er motivert/ ønsker å motta opplæring i DUÅ?

___ %

19. Er det noen i organisasjonen som allerede har fått opplæring i ett eller flere av DUÅs programmer?

ja nei - Foreldreprogrammet

ja nei - Skole – og barnehageprogrammet

ja nei- Dinosaurskole i smågruppe

ja nei- Dinosaurskole i klasserom

Er de sertifiserte gruppeledere?

ja nei

Vær vennlig å oppgi navnene på disse.

20. Er organisasjonens faggruppe kjent med DUÅs hovedkomponenter, progresjon, antall gruppemøter, teoretiske rammer og forskning? Se www.dua.uit.no

ja nei

Noen ganger bestemmer en organisasjon seg for å korte ned program eller utelate enkelte komponenter i programmet, enten av budsjettmessige begrensninger eller tidsbegrensninger. Om dette skjer vil effekten av programmet reduseres. Forskning på DUÅ har vist en sammenheng mellom antall møter(dosering) og omfanget av positiv endring i atferd. Derfor har vi endt opp med et minimum antall gruppesamlinger for hvert program.

Under er det angitt hvor lang tid det tar å tilby Skole- og barnehageprogrammet som tiltak i skolen eller barnehagen. Sjekk om organisasjonen er innstilt på å gi alle komponentene i hvert program.

21. Forplikter organisasjon seg til å tilby Skole- og barnehageprogrammet gjennom 6 heldags workshoper a 7 timer (42 timer)

Ja Nei

I tillegg til den aktuelle tid det tar å tilby programmet trenger gruppeledere tid til forberedelser og etterarbeid i tilknytning til workshopene. Dette innebærer blant annet klargjøring av materiell, review av videoopptak, kontakt med skoler og barnehager mellom møtene, retting av hjemmeoppgaver og veiledning.

Dette betyr at man må beregne 30 %, ca 11 timer av pr ansattes stilling for å kunne tilby Skole- og barnehageprogrammet.

I tillegg må organisasjonens ledelse å legge til rette for at gruppeledere kan delta på veilednings- og konsultasjonsdager i regi av DUÅ.

Tid til å motta veiledning er inkludert i 30 % stillingsressurs. I første året som organisasjonen tilbyr programmet bør gruppeleder avsette ekstra tid til selvstudium.

22. Kan organisasjonen stille lokaler til disposisjon i forbindelse med veiledning og konsultasjon?

ja nei

23. Organisasjonens leder bes om å gjøre seg kjent med gruppelederens arbeidsoppgaver og nødvendig ressursbruk. Dette er også beskrevet i «Manual for oppfølging». Er dette gjort?
___ ja ___ nei

24. Er din organisasjons ledelse kjent med DUÅs målsetninger og ressursbruk for å tilby dette programmet?
___ ja ___ nei

25. Foreligger det et politisk vedtak/ beslutning i organisasjonen om å etablere DUÅ i kommunen (kommunestyre-, byråds-vedtak)?
Beskriv: _____

26. Dersom det foreligger et politisk vedtak i organisasjonen. Fremgår vedtaket/ beslutningen i organisasjonens økonomiplan?
___ ja ___ nei

Dersom det ikke er fattet formelle vedtak må dette gjøres før DUÅ kan etableres i organisasjonen. Det anbefales at organisasjonen nøye velger ut kandidater til opplæring som gruppeledere ut fra relasjonelle ferdigheter, utdanning, erfaring, kollegial respekt og motivasjon for å tilby manualbaserte programmer. Vedkommende må være villig til å bruke den tid det tar å lære seg et nytt program med respekt for kvalitet og integritet. Medarbeidere som skal gjøre innovativ virksomhet i en skole eller barnehage må være forberedt på, og kan glede seg over, å være en forandringsagent som skal opptre støttende for andre med evne til fleksibilitet og entusiasme.

27. Hvilken utdanningsbakgrunn har organisasjonens ansatte som skal tilby dette programmet? DUÅ har et krav om minimum 3-4 årlig helse- og sosialfaglig bakgrunn/bachelorgrad for å bli gruppeleder i DUÅ.

- ___ a. Spesialpedagog
- ___ b. Psykolog (psykologspesialist)
- ___ c. Miljøterapeut
- ___ d. Sosionom
- ___ e. Sykepleier (videreutdanning i psykisk helsearbeid eller tilsvarende)
- ___ f. Lærer/Førskolelærer
- ___ g. Psykiater, pediater
- ___ h. Andre (spesifiser) _____

28. Er noen allerede valgt ut til å motta opplæring i noen av programmene?
___ ja ___ nei

29. Antall gruppeledere som skal læres opp _____

Vær vennlig å oppgi navnene på disse.

30. Når er det ønskelig med opplæring/workshop _____

31. Antatt oppstart av grupper i etterkant av opplæringen _____

32. Hvilke kriterier brukte organisasjonen til å velge ut disse? Vær vennlig og beskriv:

33. Vil kommunen opprette et DUÅ team som er ansvarlig for implementeringen av programmet. Teamet skal årlig rapportere til DUÅs implementeringskontor om gruppelederens aktivitet og bruk av programmet.

___ ja ___ nei

I så fall hvem?

34. Vurderer organisasjonen å erstatte eller integrere DUÅ med et allerede eksisterende program?

___ ja ___ nei

Hvis ja, hvilke(t) program tilbys nå og hvorfor ønsker organisasjonen å erstatte dette eller integrere dem?

Vurdering av organisasjonens økonomi og kapasitet for å tilby programmet

Når avtale om etablering av DUÅ i organisasjonen er gjort, så vil organisasjonens gruppelederkandidat få tilbud om opplæring/ workshop i DUÅs Skole- og barnehageprogram. Etter gjennomført kvalifisert 3 dagers workshop/ opplæring kan man bli godkjent gruppeleder, og kan gå i gang med å gi ansatte i skoler og barnehager i kommunen strukturert veiledning. Så lenge en gruppeleder er aktiv i DUÅ, mottar man veiledning fra sertifisert mentor. Erfaringer viser at de beste gruppeledere er de som er fleksible og som er komfortable med en læringsstil basert på samarbeid. De er videre motiverte for å jobbe i forhold til manualbasert opplæring. Det går inn for at gruppeleder-kandidater har kunnskap innen utviklingspsykologi og atferdsanalyse (sosial læringsteori). Det er ikke å anbefale at en ansatt som skal bli gruppeleder har for mange lovpålagte arbeidsoppgaver i sin stillingsressurs.

Opplæringen skal ikke medføre noen kursavgift. Organisasjonen må selv dekke eventuelle reise- og boutgifter i forbindelse med deltakelse på workshop. DUÅ dekker kostnadene til en

OPPSTARTSPAKKE for organisasjoner som etablerer og skal gå i gang med DUÅs Skole- og barnehageprogram.

Organisasjonen må selv bære utgifter til utstyr som videokamera og -avspiller, flippover, leker, etc. Deretter må organisasjonen påregne fortløpende driftsutgifter (30 % stilling) som utgjør lønn til gruppeledere og materiell i tilknytning til drift (belønninger, klistremerker, dvd-er, kopiering av materiell og eventuelt annet nødvendig materiell).

Oppstartspakke ved Skole- og barnehageprogrammet:

- Gruppeleder manual
- 7 DVDer (7 timer)
- Plakat med Dina Dinosaurs Lykkehjul
- Plakat med Læringspyramiden
- Ansatte i organisasjonen som gjennomfører gruppelederopplæringen (workshop) vil motta boken – Hvordan fremme sosial og emosjonell kompetanse hos barn ISBN 978-82-05-32982-9
- Kommunal enhet som står ansvarlig for opplæring i skoler og barnehager, vil motta fra DUÅ et klasse- eller gruppesett (a 20 stk) med boken: «*Hvordan fremme sosial og emosjonell kompetanse hos barn*» av Carolyn Webster-Stratton (ISBN 82-05-32982-6). Dere som kommunal enhet låner ut bøker til ansatte i barnehagen/skolen under opplæringen. Vi oppfordrer likevel skoler og barnehager til selv å kjøpe inn et tilstrekkelig antall bøker (ca. 40 %) for å ivareta vedlikehold og videreføring av programmet etter grunnopplæringen og for utlån til nyansatte og vikarer.

35. Er organisasjonen innforstått med kostnadene og tidsbruk som kreves for at ansatte skal kunne tilby opplæring i skole og barnehageprogrammet som gruppeledere, til hele personalgruppen i skoler eller barnehager som ønsker DUÅ? (30 % av en ansattes stillingsandel, innkjøp av utstyr, workshop, veiledning etc.)? Se vedlegg; «Gruppelederens arbeidsoppgaver»
___ ja

Å gå i gang - rekruttering av skoler og barnehager - samarbeid med andre instanser

36. Ang opplærings- eller framdriftsplan for opplæring i organisasjonen. Hvilke rutiner planlegger organisasjonen for å rekruttere skoler og/eller barnehager?
Vær vennlig å beskriv:

37. Er organisasjonen innforstått med at opplæringen gis i grupper til ansatte, og at gruppen ikke skal overstige flere enn 20 deltakere? Dette for å kunne gjennomføre diskusjoner og øvelser, og for å møte individuelle behov.
___ ja

38. Hvilke andre instanser eller fagfolk vil organisasjonen samarbeide med for å informere om oppstart av DUÅ, eventuelt for rekruttering av skoler og/eller barnehager?
Vær vennlig å beskriv:

39. Kan organisasjonen bistå gruppelederne når det gjelder logistikk i forbindelse med å tilby programmet? (For eksempel kopiering og tilrettelegging av forbruksmateriell, skaffe mat/drikke, rigge opp og ned gruppe/møterom osv.? Dette gjelder all opplæring og veiledning i skole- og barnehageprogrammet

_____ja _____nei

Organisasjonen må stille seg positiv til følgende: Når opplæringen av gruppelederne er gjennomført må organisasjonen fortsatt legge til rette for at gruppelederne kan motta veiledning fra mentor/ trainer. Organisasjonen skal som en del av kvalitetssikringen etablere støttefunksjoner slik at fortløpende monitorering av tilbudet og programevaluering ivaretas. Det er sjekklister for hvert gruppemøte som innbefatter innhold for møtet, bruk av videovignetter, viktige rollespill og aktiviteter. I tillegg er det prosessjekklister som registrerer interpersonlige gruppeprosesser. Workshop-evalueringer gjennomføres etter hver workshop med skoler/barnehager i tillegg til avsluttende oppsummerende evaluering. Disse evalueringene er viktige for å ivareta at programmet gis med nødvendige integritet og kvalitet. Fortløpende kollegavurderinger vil være svært hjelpsomt for å kvalitetssikre leveringen av programmet. Dette vil ikke bare øke støtten til de som skal starte med noe nytt, men vil også stimulere fellesskapsfølelsen av å dele nye ideer og legge opp til en felles forståelse av en filosofi i organisasjonen når det gjelder ivaretagelse av og respekt for empirisk støttede intervensjoner.

40. Organisasjonen må ha en ansatt som har gjennomført gruppelederopplæringen som en kontaktperson mellom DUÅs administrasjon/ ledelse og organisasjonen for å ivareta kontakten mellom DUÅ kontoret og organisasjonen ved praktiske spørsmål. I tillegg skal kontaktpersonen bidra til fortløpende støttefunksjoner for programkvalitet (gjennomgang av sjekklister/prosessjekklister, kollegavurdering for gruppelederne, etc).

Hvem vil denne personen være (navn og stilling)?

41. Gruppelederne må oppnå sertifisering for å tilby programmet med høy faglig kvalitet. Stiller organisasjonen seg positiv til å legge til rette for at gruppelederne skal bli sertifisert (kollegaveiledning, motta veiledning fra mentor, samt administrativ og faglig støtte og oppmuntring)?

_____ ja _____ nei

42. På grunn av at opplæring av nye gruppeledere bare kan gjøres av sertifiserte mentorer eller trainer, samt at det er et begrenset antall av disse, bør henvendelser om ønsket opplæring i organisasjonen gjøres i god tid før oppstart (veiledende 6 mnd før tidspunkt for ønsket opplæring).

Etter grunnleggende workshop legges det opp til kontinuerlig veiledning/ videoreview av gruppelederne fra mentor. Vi anbefaler også at gruppelederne gjennom kollegaveiledningsgrupper innad i organisasjonen deler erfaringer med hverandre gjennom videoreview og diskusjon av gruppeprosesser. Gruppelederne må sende inn opptak av et

gruppemøte til mentor en gang pr gruppe de første to gruppene for tilbakemelding om gruppeprosesser og gruppegjennomføring. Etter gjennomføring av 2-3 gruppeforløp kan gruppeleder be om vurdering for sertifisering.

Organisasjonens planer for programevaluering

Fortløpende evalueringer av workshoper for ansatte i skoler og barnehager og sluttevaluering forutsettes som en del av prosessen med å levere programmet med integritet og kvalitet. Tilbakemeldinger fra ansatte i skoler og barnehager bidrar hele tiden til forbedringer i levering av programmet(ene).

43. Stiller organisasjonen seg positivt til å evaluere DUÅ i kvalitetsundersøkelse (brukerfornøydhhet) _____

44. Som godkjent DUÅ organisasjon vil organisasjonen motta opplæring og veiledning av DUÅ og inngår et avtalefestet samarbeid hvor organisasjonen forplikter seg til å delta i de evalueringer som igangsettes av DUÅ. Som ledd i kvalitetssikringen av programmene vil DUÅ sende ut spørreskjema angående organisasjonene levering og drift av DUÅ.

Er organisasjonen villig til å påta seg dette arbeidet?

Ja ____ Nei ____

45. Hvem i organisasjonen vil ha ansvar for overnevnte programevalueringer og svare på slike henvendelser fra DUÅ (Det kan være hensiktsmessig at dette er samme person som er oppgitt under pkt. 39)

Navn/

arbeidssted: _____

Organisasjonen forpliktelser i forhold til vedlikehold av programkvaliteten over tid

Å søke eksterne eller interne midler kan bidra til å gi næring til vedlikehold av nye programmer. Det er viktig å starte prosessen med langsiktig finansiering for vedlikehold og kompetanseheving tidlig. Langsiktig finansiering gir muligheten for nyrekruttering av gruppeledere og gir gruppeledere mulighet til å delta på veiledninger, konsultasjonssamlinger og relevante konferanser. Ledelsen for DUÅ i Norge vil regelmessig arrangere eller invitere til samlinger om programmet der også representanter fra originalmiljøet i Seattle og samarbeidspartnere i andre land som tilbyr DUÅ vil være representert. Det er ønskelig fra DUÅs ledelse at flest mulig gruppeledere kan delta på slike arrangement i regi av DUÅ.

46. Stiller organisasjonen seg positiv til å la gruppelederne delta på konsultasjonssamlinger(4 – 6 samlinger pr år) som arrangeres i regi av DUÅ?

____ja ____nei

47. Med hensyn til en organisasjons normal forventet "turn-over" rate (permisjoner, oppsigelser, sykemeldinger, osv.) stiller organisasjonen seg positiv til over tid å supplere med nye gruppeledere for å bidra til kontinuitet og stabilitet i driften av programmet(ene)?

____ja ____nei

48. Hvis gruppelederne ikke deltar på veiledning eller konsultasjonssamlinger og har et opphold i sitt DUÅ tilbud utover 12 måneder, må gruppelederne delta på en ny workshop for å få oppdatert og gjenoppfrisket opplæring som gruppeledere. Stiller organisasjonen seg positiv til dette?

___ja ___nei

49. Implementerer dere, eller har dere planer om å implementere andre empirisk støttede programmer i deres organisasjon, for eksempel PALS/PMTO, Connect, TIEY, Skolemegling, Art, Steg for Steg, Olweus programmet eller andre?

___ ja ___ nei

Hvis så, hvilke(t) programmer?

50. Er organisasjonen innforstått med at dersom organisasjonen velger å avvikle sitt DUÅ tilbud, skal DUÅs administrasjon/ledelse umiddelbart informeres om dette. Ved avvikling av DUÅ tilbud skal manualer og annet tilhørende DUÅ materiell leveres tilbake. Dersom organisasjonen ikke er i stand til å avsette tilstrekkelig ressurser for å kunne tilby DUÅ med høy kvalitet og i samsvar med denne søknadens betingelser, forbeholder DUÅ seg retten til å kontakte organisasjonens ledelse med sikte på å reetablere samarbeidsavtalen mellom DUÅ og organisasjonen, eventuelt avslutte samarbeidsforholdet. DUÅs administrasjon ved leder forplikter seg til å bistå organisasjonen på en slik måte at organisasjonen kan tilby DUÅ med høy kvalitet etter de til enhver tid beskrevne prosedyrer.

___ ja

Navn på organisasjon: _____

Navn på leder i organisasjonen: _____

Tlf.: _____

E-post _____

Dato/Sted

Signatur leder

___/___

Søknad sendes til:

UiT Norges arktiske universitet, Det helsevitenskapelige fakultet Regionalt kunnskapssenter for barn og unge -psykisk helse og barnevern (RKBU Nord) De Utrolige Årene (DUÅ) 9037 Tromsø	Kontaktinfo for etablering og opplæring av DUÅ: Telefon: 77 64 58 68/72 E-post: kontakt@deutroligearene.uit.no
--	---